

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἱστορία Ζεγεδίνου.

Τὸ Ζεγεδίνον, πλὴν τῆς τελευταίας θλιβεραῖς καταστροφῆς, ἔχει λίαν περιπετειώδη ἱστορίαν, μὴ συνημμένην ὁμῶς δυστυχῶς μετὰ τῶν λαμπροτέρων φάσεων τῆς Οὐγγρικῆς ἱστορίας. Καί τοι τὸ σημερινὸν φρούριον χρονολογεῖται μόνον ἀπὸ τῆς τουρκικῆς κατοχῆς τῆς πόλεως κατὰ τὸν 15^{ον} αἰῶνα, ὑπῆρξεν ὁμῶς πλουσία ἀγορὰ καὶ προπύργιον ἰσχυρὸν τῆς Οὐγγαρίας ἀπὸ αὐτῶν τῶν χρόνων τῆς βασιλείας τοῦ Μαυθίου Κορβίνου περὶ τὰ τέλη τῆς 15^{ης} ἑκατονταετηρίδος. Ἐνταῦθα τῷ 1526 ὁ Οὐγγρος πρίγκηψ Ζαπολίας, μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Μοχάκων ἐστρατοπέδευσε ἐπὶ κεφαλῆς 14000 ἀνδρῶν καὶ ὠμολόγησε ἑαυτὸν ὑποτελεῖ Σολιμάνου τοῦ Μεγαλοπρεποῦς ἐπισφραγίσας οὕτω τὴν τύχην τῆς πατρίδος του. Ὁ σουλτάνος ἔκαυσε τὸ μεγαλιέτερον μέρος τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐρηπειῶν ἤγειρε φρούριον, ὃπερ ὑπῆρξε προπύργιον τῆς ὀθωμανικῆς ἰσχύος κατὰ τὰς χώρας ταύτας ἐπὶ πλείω τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος. Ἦτο πρωτεύουσα ἑνὸς τῶν 14 σαντζακίων, εἰς ἃ διηρέθη τὸ κατακτηθὲν μέρος τῆς Οὐγγαρίας, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πασᾶ ἐν Βουδα, ἔχοντος τὸ ἀξίωμα Βεϋλέρβεϋ. Ἄλλ' ὅτε τῷ 1686 ὁ δούξ Κάρολος τῆς Λαθαριγγίας ἀνεκτίησато τὴν Βουδαν ἐπηκολούθησε ταχέως καὶ ἡ ἐλευθέρωσις τοῦ Ζεγεδίνου. Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1849 ὁ Κοσσοῦθ μετὰ τῆς ἐπαρχιακῆς κυβερνήσεως ἐγκατέλειψε τὴν Πέστην ὑποχωρῶν πρὸ τῶν νικηφόρων αὐστριακῶν δυνάμεων καὶ μετεβίβασε τὴν ἑδρὰν τῆς ἐξουσίας εἰς Ζεγεδίνον, ὅπου οἱ πολῖται τὸν ἐδέχθησαν ἐν θουσιωδῶς καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ κηρύττοντος ἡ ἐλευθερία